

Anksiyete Okuryazarl??? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Anksiyete Okuryazarl??? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=15960>

Özet

Anksiyete Okuryazarl??? Ölçe?i, bireylerin anksiyete bozukluklar? hakk?ndaki bilgi ve fark?ndal?k düzeylerini ölçmek amacıyla 2019 y?l?nda Türkçe olarak geli?tirilm? psikometrik bir araçtır. Ölçek, 22 maddeden ve tek bir boyuttan oluşmaktadır. Yapılan psikometrik de?erlendirmeler sonucunda, ölçe?in geçerlik ve güvenirlik düzeylerinin yüksek oldu?u saptanmıştır. Özellikle sa?lık ve e?itim alanlar?nda, halk?n anksiyete konusundaki bilgi eksikli?ini tespit etmek ve buna yönelik müdahale programlar? geli?tirmek için önemli bir kaynak sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Anksiyete, Okuryazarlık, Psikometrik, Ölçek Geli?tirme, Güvenirlik, Geçerlik, Türkiye

Yazarlar

Saniye GÖKTA?, Burcu İ?IKLI, Çi?dem YEN?LMEZ, Selçuk MET?NTA?

Amaç

Anksiyete Okuryazarl??? Ölçe?i'nin temel amacı, toplumda anksiyete bozukluklar?na ili?kin bilgi düzeyini, bu bozukluklar?n tanınması, nedenlerini, tedavi yöntemlerini ve ilgili damgalanmayı de?erlendirmektir. Ölçek, bireylerin anksiyete ile ilgili do?ru bilgilere ne ölçüde sahip oldu?unu saptayarak, halk sa?l??? kampanyalar?nın ve e?itim materyallerinin etkinli?ini artırmayı hedeflemektedir.

Ölçe?in geli?tirilmesi, özellikle Türkiye popülasyonunda kültürel olarak uygun ve psikometrik özellikleri kanıtlanmış bir ölçüm aracına olan ihtiyacı karşılamak için gerçekleştirilmiştir. Bu araç, klinisyenlere ve araştırmacılara, anksiyete okuryazarl??? düzeyinin ruh sa?l??? hizmetlerine erişim ve tedavi arayışındaki rolünü inceleme fırsatı sunar.

Yapı

Ölçek, literatürde tanımlanan "Anksiyete Okuryazarl???" yapısal alanın? ölçmektedir. Bu yapı, sadece anksiyete belirtilerini bilmekten öte, bu durumların tıbbi bir sorun olduğunu kabul etmeyi, uygun yardım kaynaklarını tanımayı ve yanlış inanışlardan uzak durmayı içerir.

Ölçek, tek boyutlu bir yapıya sahiptir ve bu boyut, genel olarak bireyin anksiyete hakkındaki bilgi ve farkındalık seviyesini temsil eder. Ölçek maddeleri, anksiyete bozukluklarının do?asına, semptomlarına ve tedaviye yönelik tutumlara dair çe?itli ifadeleri kapsamaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlili?ini test etmek amacıyla hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm???tır. AFA sonuçlarına göre, ölçek maddelerinin faktör yüklerinin 0,30'dan büyük oldu?u tespit edilmiştir ki bu, maddelerin ilgili faktöre yeterli düzeyde katkı sağlad???n? göstermektedir.

DFA bulguları, tek faktörlü yap?nın verilerle uyumunun kabul edilebilir düzeylerde oldu?unu ortaya koymuştur. Uyum indekslerinin (örneğin, CFI, TLI, RMSEA) literatürde belirlenen kabul s?n?rılar? içerisinde yer alması, ölçe?in teorik yapıyı başarıyla bir şekilde temsil etti?ini desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlılık güvenilirli?i, Cronbach Alfa katsayısı kullanılarak değerlendirilmiştir. Yapılan analizler sonucunda Anksiyete Okuryazarl??? Ölçe?i'nin Cronbach alfa katsayısı 0,88 olarak saptanmıştır.

Bu değer (0.88), psikometrik standartlara göre mükemmel düzeyde bir iç tutarlılığa işaret etmektedir. Bu yüksek güvenilirlik düzeyi, ölçe?in farklı zamanlarda veya farklı örneklemelerde benzer sonuçlar üretme yetene?inin güçlü oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yapısal özellikleri Faktör Analizi ile detaylı olarak incelenmiştir. Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA), ölçe?in tek faktörlü bir yapıya sahip oldu?unu göstermiştir. Bu tek faktörlü yapı, toplam varyansın %58,2'sini açıklamaktadır. Bu oran, tek boyutlu bir ölçek için oldukça yüksek ve tatmin edici bir açıklama gücüdür.

Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ise, AFA ile elde edilen tek faktörlü yap?nın teorik model olarak veri setine uygunlu?unu doğrulamıştır. Uyum indekslerinin kabul edilebilir s?n?rılar içinde olması, Anksiyete Okuryazarl??? Ölçe?i'nin güçlü bir yapısal geçerlili?e sahip oldu?unu teyit etmektedir.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Developmental)

Format: 22 maddeden oluşan, tek boyutlu Likert benzeri bilgi testi formatındadır.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon (Özellikle yetkinler ve üniversite öğrencileri üzerinde)

geçerlik ve güvenilirlik çal??mas? yap?lm??t?r).

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Ölçe?in psikometrik özellikleri, Türkiye'deki üniversite ö?rencileri ve/veya genel toplum örneklemini üzerinde de?erlendirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Bili?sel bilgi düzeyini ölçen ifadeler sunulur. Yan?tlar, üç seçenekli bir derecelendirme sistemi kullan?larak toplan?r.

Derecelendirme:

Do?ru

Yanl??

Bilmiyorum

Anahtar Kelimeler

Ruh Sa?l???, Anksiyete Bozuklu?u, Psikometri, Faktör Yüku, ?ç Tutarl?lk, Saniye Gökta?

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Saniye GÖKTA?

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l?k E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Gökta? ve arkada?lar? taraf?ndan 2019 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m?na yönelik izinler için sorumlu yazar Saniye GÖKTA? ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullan?m veya geni? ölçekli uygulamalar için özel izinler gerekebilir. Ölçek, 2019 y?l?nda geçerlik ve güvenilirlik çal??malar? tamamlanarak kullan?ma sunulmu?tur.

Kaynaklar

Gökta?, S., I?kl?, B., Yenilmez, Ç., Metinta?, S. (2019). Anksiyete Okuryazarl??? Ölçe?i'nin Türkçe geçerlilik ve güvenilirli?inin de?erlendirilmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi T?p Fakültesi Dergisi*, 33(2), 167-174.

Anksiyete Okuryazarl??? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek 22 madde ve tek boyuttan olu?maktadır.

Anksiyete bozuklu?u olan insanlar genelde da??n?k ve anla??lmayacak ?ekilde konu?urlar.

Ölçe?in orijinal PDF döküman?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir:

[anksiyete-okuryazarligi-olcegi-toad.pdf](#)

Ek ba?lant?: [toad.halileksi.net](#)

ARABPSYCHOLOGY.COM